

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ - ΔΟΜΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Η επίδραση της αρχαίας ελληνικής γλώσσας τόσο στη σύνταξη όπως και στη γραμματική είναι έντονη, γι' αυτό και θα διαπιστώσουμε πολλά κοινά στοιχεία κατά την επεξεργασία των κειμένων. Ας δούμε ποια είναι η δομή της πρότασης που θα συναντήσουμε κατά τη διερεύνηση των κειμένων του σχολικού εγχειριδίου:

Υποκείμενο Ρήμα (αμετάβατο)

Υποκείμενο Αντικείμενο [σε πλάγια πτώση] Ρήμα (μεταβατικό, μονόπτωτο):

- α. αιτιατική
- β. δοτική
- γ. γενική
- δ. αφαιρετική

Υποκείμενο Αντικείμενο άμεσο +Αντικείμενο έμμεσο Ρήμα (μεταβατικό, δίπτωτο)

Υποκείμενο Κατηγορούμενο (στο Υποκείμενο του Ρήματος) Ρήμα (συνδετικό)

Τα ρήματα **habeo** (=έχω), **do** (=δίνω), **cognosco** (=γνωρίζω), **invenio** (=βρίσκω), **video** (=βλέπω, θεωρώ) συντάσσονται με δύο αιτιατικές εκ των οποίων η μία είναι αντικείμενο στο ρήμα και η άλλη κατηγορούμενο του αντικειμένου.

Π.χ. *Cepheus Andromedam filiam habet.*
Υρημ. Αρημ Κατηγ.Α Ρήμα

[=Ο Κηφέας έχει την Ανδρομέδα κόρη]

Τα ρήματα **respondeo** (=απαντώ σε κάποιον), **placeo** (=αρέσει σε...), **noceo** (=βλάπτω) ακολουθούν τη σύνταξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και δέχονται Αντικείμενο σε δοτική πτώση. Π.χ. *Oraculum incolis respondet.*

Υρημ. Αρημ [σε δοτική] Ρήμα

[=Το μαντείο απαντά στους κατοίκους]

Το ρήμα **doceo** (=διδάσκω, μαθαίνω) συντάσσεται με δύο αιτιατικές, ως αντικείμενα άμεσο και έμμεσο. Π. χ. *Sutor filium salutationem docet.*

Υρημ Α άμεσο Α έμμεσο Ρήμα

[=Ο παπουτσής μαθαίνει στον γιό (του) τον χαιρετισμό]

Ημερομηνία τροποποίησης: 01/12/2016